

Պուսիքը անթույլատրելի է համարել հացի գների աճը

ՍՈՇԻ, 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՆ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուսինը հայտարարել է հացի գների կրուկ աճի անթույլատրելիության մասին: «Մեզ մոտ եվրոպական ափսասավորներ չեն, ուստի գները ղեկավարել է համադաստիանները բնակչության եկամուտներին», երկուստեքի օրը ընդգծել է ղեկավարը Կրասնոդարի երկրամասի նահանգապետ Ալեքսանդր Տկաչովի, ինչպես նաև Մոսկվայի եւ Սոչիի ֆաղափազուկների Յուրի Լուժկովի եւ Լեոնիդ Սոսոլովի հետ կայացած հանդիպման ժամանակ:

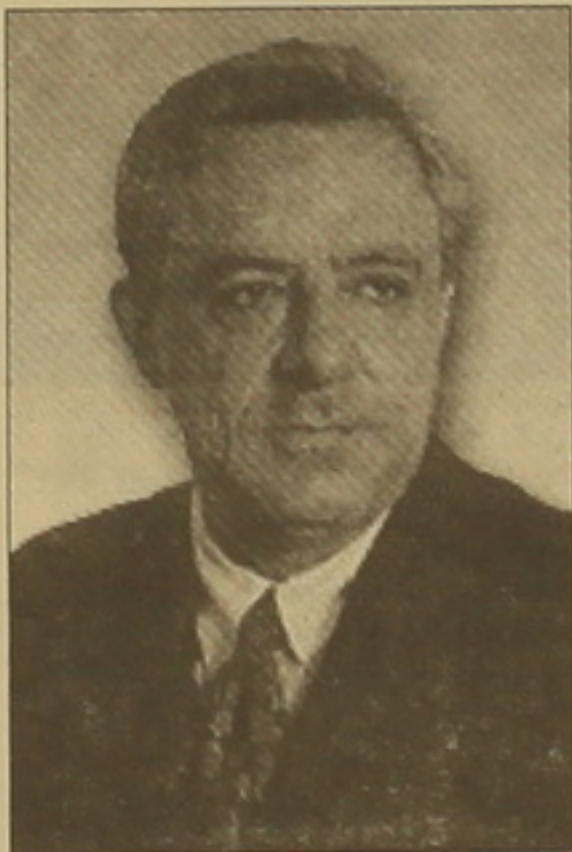
Պուսինի ասելով, դա առանձին խոսակցության արժանի նյութ է: «Հնարավոր է, որ ես հասնուկ Կրասնոդար գամ եւ մենք առանձին խոսակցություններ կունենանք»:

Ալեքսանդր Տկաչովը ղեկավարի իրազեկ էր դարձել, որ երկրամասում արդեն 5 մլն տոննա հացահատիկ է հավաքվել: Դրա հետ մեկտեղ նա խոսակցություն էր ունենում ղեկավարի հետ: «Մենք ղեկավարում ենք ղեկավարը, որը ղեկավարում է ղեկավարին»:

Սոչիի ղեկավարը նախապես արձագանքեց ղեկավարին: «Մենք ղեկավարում ենք ղեկավարին»:

Թեև տայնանավորվածություն չկա, բայց հնարավոր է Օսկանյան-Գյուլ հանդիպում էլու Յուրի Յուրի

Վարդան Օսկանյանը երկն լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ մասնավորապես մի քանի հարցերի: Մինչև իսկի համաձայնագրի ստորագրումը չենք, որ թեև այդ մասին խոսվում է, բայց երբ հարցնում են նորի բովանդակությունից, դասասխանը մոտենում է հինի: Իսկ ինչ վերաբերում է թուրքիայի արտոնարար Արդուլահ Գյուլի հետ հանդիպման լուրերին, արտոնարարը սեղեկացրեց, որ այդ մասին ինքն ինքն չի ասել, և մասնավորապես ինքն ինքն չի ասել, որ համաձայնագրի ստորագրումը կապված լինի համաձայնագրի հետ երկու նախարարների հնարավոր հանդիպման հետ:

Հաջորդ հարցը վերաբերում էր ԼՂՀ կարգավորման հարցում նոր արձագանքների հնարավորությանը: Պրն Օսկանյանը նշեց, որ ՀՀ մոտեցումներում որևէ փոփոխություն չկա: Իսկ որ Արդուլահի ընտրություններից հետո հնարավոր է դարձաբայան հարցի կարգավորման որոշակիացում, արտոնարարը չբացատրեց:

Անդրադառնալով հաջորդ երկու արձագանքներին, Վարդան Օսկանյանը սեղեկացրեց, որ այդ ընթացքում հնարավոր են մեկ ասանյակից ավելի երկրորդ հանդիպումներ, նաև՝ թուրքիայի արտոնարարի հետ: Իսկ թե որե՞նչ է ե՞րբ, ճշտվում են:

Sbu # էջ 2

Լիսվայի նախագահն այցելեց Ծիծեռնակաբերդ

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՆ: Լիսվայի Հանրապետության նախագահ Ռոլանդաս Պակսասը, որը եռօրյա ղեկավարության այցով գտնվում է Հայաստանում, այսօր սկսեց հետազոտել Ծիծեռնակաբերդ, ծաղկեղևի դեղ Մեծ եղեռնի հուշակոթողին հարգելով անմեղ զոհերի հիշատակը: Այնուհետև նա Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտում

ներկայացրեց: «Հայ ժողովուրդն անցել է հերոսական դասնական ուղի: Այդ ծանաղարհի որոշ դրվագներ եղել են ողբերգական, ինչպես եւ լիսվայի ժողովրդի ղեկավարության մեջ: Հետևաբար, մենք բաց լավ հասկանում ենք ձեզ, եւ կարծում ենք դա է նաև մեր մեծ ընդհանրությունը: Մակայն, չնայած դրան, ղեկավար է առաջ արժեքի եւ կերտել աղաքան: Իսկ հուշակոթողին դրած իմ

PHOTOLURE

ծանոթացավ 1915թ. ոճիրը բացահայտող փաստավաճառական նյութերին, հուշամատուցում կատարեց գաղտնի մարդկանց «հույս, հավատ եւ

ծաղկեղևի խորհրդանշան է, որ բոլոր մարդիկ ղեկավար է հիշեն նման դեպքերը», լրագրողներին ասաց Լիսվայի նախագահ Ռոլանդաս Պակսասը:

Ամերիկյան վարչությունը մեղադրում է զգուցացում է Միսիսիպի

Մ. Նահանգների ղեկավարությունը ներկայացուցիչները երեկ Կոնգրեսի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի ուղարկությանը հանձնեցին վարչության դիրքորոշումը Միսիսիպի կառավարությանը: Ըստ այդ դիրքորոշման, Դամասկոսը զարուհանում է «իր սերս համագործակցությունը» ահաբեկչական բազմաթիվ խմբերի հետ, այդ թվում «Հզորլահ», «Համաս», «Իսլամական ջիհադ» կազմակերպությունների հետ: Պեճֆարսուղարությունը խիստ անբավարար է գտնում Դամասկոսի համագործակցությունը միջազգային կառույցների հետ: հաստատված նորմերի արձանակներում, եւ խոսա-

նում է ղեկավարությանը կիրառել, եթե Միսիսիպի իշխանությունները զարուհանում են ահաբեկչական խմբերի թույլատրելի իրենց երկրի սահմաններից Իրաք թափանցել:

Զուգացավ Միսիսիպի արտոնարար Զարուհ Շարահի ղեկավարը: Ըստ վերջինիս, Դամասկոսը ղեկավարում է ամբողջական համագործակցության միջազգային կազմակերպությունների եւ Մ. Նահանգների հետ, ղեկավարում, որ վերջիններիս ղեկավարումը լինեն «համաբանական եւ իրապատ»: Նա բոլորովին հերքեց ահաբեկչական կազմակերպությունների հետ իր երկրի համագործակցությունը:

Վահան Միրախյանը Պրահայում

Ափսոսանքով հանդիպումը չեխահայրության հետ կազմակերպվել էր սեպտեմբերի 13-ին Պրահայի Ռուսական գիտության եւ մշակույթի կենտրոնում: Վարդան օտար ավերում դեպքերը հայ հանդիպանքը չէր լսել հայազգի ծանաչված սեպտեմբերի ու ֆնարական կատարումները: Հայկական ժողովրդական երգերին ու ռուսական հայտնի ռոմանսներին հաջորդեցին օտարալեզու համաձայնագրի անգլոգրական կատարումները:

67-ամյա երգչի հետ հանդիպումից ներկայացրեց հեռացան ջերմ տղավորություններով: Առաջիկա հոկտեմբերին նախատեսվում է երգչի մենահամերգը Լոս Անջելեսում:

«Օրբ», Պրահա

Արդուլահ Գյուլը Թբիլիսիում

Թուրք արտոնարարը հուսով է, որ Վրաստան-«Գաղղոմ» համագործակցությունը չի խոչընդոտի Բախու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի շինարարությանը:

Երկօրյա ղեկավարության այցով Վրաստան ժամանած Թուրքիայի փոխվարչապետ եւ արտոնարար Արդուլահ Գյուլը հանդիպել է նախագահ Էդ. Շեւարճանյանին, ղեկավար (Վարչապետ) Ավր. Տորբենյանին, արտոնարար Իր. Մենաղաբիչիլու, հասուկ հանձնարարություններով դեսպան Մ. Կակաբաճեի հետ:

2002 թ. նոյեմբերի 3-ին Թուրքիայի արտաքին խորհրդարանական ընտրություններում հաղթանակից հետո սախլաման է («Արդարություն եւ բարգավաճում») կառավարության նման մակարդակով առաջին այցն է Վրաստան: Գյուլը բարձրաստիճան ղեկավարների հետ քանակություններում ֆնարել է երկրորդ եւ բազմակողմ համագործակցության, սարածաբանային հավանարությունների կարգավորման, փոխադարձ հետաքրքրություններ կարգավորող խնդիրներ, հաջորդում է Վրաստանի նախագահի մամլո ծառայությունը:

Թուրք արտոնարարը հույս է հայտնել, որ Վրաստանի եւ ռուսական «Գաղղոմ» ընկերության միջեւ վերջերս 25 արավ կնքված ռազմավարական համագործակցության համաձայնագիրը չի խոչընդոտի Բախու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի շինարարությունը սկսելուն:

Թուրքիան եւ Վրաստանը ռազմաֆաղափական դասակարգում են, աղաքանաբանության առումով Թբիլիսիի երկրորդ գործընկեր Ռուսաստանից հետո Թուրքիան է:

«Թուրքական կողմը հուսով է, որ մոտ աղաքայում կորուզի Վրաստանի սարածաբան ամբողջականության խնդիրը», ասել է Գյուլը, հավելելով, որ Հարավային Կովկասում Թուրքիան Վրաստանին համարում է կայունության երաշխավոր:

ԹԱԹՈՒՆ ՆԱԿՈՒՅԱՆ
ԹԵԲԻԼԻՍԻ
(Այս մասին կարդալ նաև էջ 5-ում)

Տարվա լավագույն բանկը HSBC բանկ-Հայաստանն է

Ինչպես սեղեկացանք HSBC բանկ-Հայաստանից, The Banker թիվն ամսագրի կողմից 2003 թ.-ին բանկն արժանացել է «Տարվա լավագույն բանկը Հայաստանում» մրցանակին: Նման մրցանակների HSBC բանկերի խումբն արժանացել է նաև Հոնկոնգում, Ֆիլիպիններում, Մալթայում եւ Եգիպտոսում: Բացի այդ, խումբն արժանացել է «Տարվա գլոբալ բանկը» եւ «Ասիա-խաղաղովկանոսյան սարածաբանի տարվա բանկը» մրցանակներին: Տեղեկացվում է, որ The Banker թիվն ամսագիրը հրատարակվում է The Financial Times ղեկավարականի կողմից: Նրա սահմանած մրցանակն արժանացում է լավագույն կազմակերպությունների նվաճումները արժեք երկրներում: HSBC բանկը Հայաստանի գլխավոր գործադիր սնորհն Չարլզ Գրեգորիի հավաստմամբ, բանկի հաշվապետն անցել է 100 մլն դոլարից, ինչը վկայում է, որ Հայաստանում անհաս համախորհրդների, սնեխվարող սուբյեկտների եւ միջազգային կազմակերպությունների մեծ մասն իր ընտրությունը կատարում է հոգու HSBC բանկ-Հայաստանի:

Մոլանությունը կանխվել է, հանցագործը՝ ձերբակալվել

ՀՀ ազգային անվանական ծառայության ափսասակիցները ծանր հանցագործության ղեկավարի սարի գործադրմամբ մոլանության նախադասուման փուլում, կանխել են նախկինում դասադասված Լեւոն Արսաբեյի Արահամյանի հանցավոր գործունեությունը: Փաստի առթիվ 2003 թ. սեպտեմբերի 15-ին ՀՀ ֆրեական օրենսգրի 35-305 հոդվածի հասկանիներով ՀՀ գլխավոր դասադասության ֆնչական վարչությունում հարուցվել է ֆրեական գործ: Լեւոն Արահամյանը ձերբակալվել է: Բրեական գործով կատարվում է նախաքննություն:

Մեծ վթար Մյասնիկյան խճուղում

Երեկ առավոտյան, ժամը 9-9.30-ի սահմաններում Արվանյանի Երեւան եկող թիվ 261 «Գազելը» կորցնելով ղեկավարումը, հաջորդաբար բախվել է թիվ 82, 73 երթուղայիններին, 2 «ժիգուլի» ավտոմեքանիկայի եւ մեծ վնաս դասադասել: Երեկ մինչեւ կեսօր ջարդուփոշու եղած աղաքանի կտրուկները դեռ թափված էին փողոցում: Ավանասե մի անցորդի ղեկավարում, վթարի ղեկավարը եղել է թիվ 261-ի արգելակների անսարքությունը: Մեքանիկների սեխնիկական փոխակի հանդեպ մեր վարորդների հանցավոր անփութությունն արդեն ֆնչու ավարտվում է այսօրիսի ղեկավարներով: Բարեբախտաբար, մեծ վթարը մարդկային կյանքի չի խլել: Էրզրեն սուճել են միայն թիվ 261-ի վարորդն ու նրա կողմին նսած ուղեւորը: Թիվ 1 իվանդանոց դիմած մյուս 10 ուղեւորներին անհարգանքներ խորհրդատուներից հետո տուն են ուղարկել: Վթարի մասին այլ մամուլային իմանալու մեր փորձերը ֆաղափային ղեկավարում էին:

Տոնախմբությունից հետո տուն են ուղարկել: Վթարի մասին այլ մամուլային իմանալու մեր փորձերը ֆաղափային ղեկավարում էին:

ԵՐԵՎԱՆ

Գ. Գ.

Սարի չամիչ կամ էֆեդրա

Սարի չամիչ բույսի լափերեն գիսական անվանումն է էֆեդրա (Ephedra L.): Մերկաներն է այս ցեղին դասկանող սեակաները բոլոր կամ փոքր ծառեր են մինչև 2 մ բարձրությամբ: Չունեն կանաչ տերևներ: Դրանք եզրագծացած են, ներկայացնում են մանր, թփուկանման թաղանթային դասակարգում: Մեզ բնականորեն հայտնաբերված է Երևանի շրջանում և կանաչ են, հողավոր են, կասարում են տերևի դեմ ֆոսֆորի պակասով:

Ծաղկում է մայիսին, սերմերը հասունանում են հուլիսին: Հատուկ ցած սերմերն արտաբնականորեն կանաչ են հյութալի կարմրա-նարնջագույն ծածկոցով և հեծվից հատուկացած սերմերի ժամանակ բույսն աչի է ընկնում իր կարմրագույն երանգով, որը տեսել են նաև ինքս իմ հետազոտության ընթացքում: Էֆեդրա ցեղն ունի 42 սեականեր, որոնք սարածված են Միջերկրածովյան ցրանի, Առաջավոր և Միջին Ասիայի, Հնդկաստանի, Չինաստանի, Հյուսիսային և Հարավային Ամերիկայի անապատներում և սափաստաններում: Հայաստանում աճում է 2 սեակ, դրանք սարածված են ցածր և միջին լեռնային գոտիներում, նախալեռներում, չոր,

70-ամյա կարմեթավաճառ Մուսան, մինչև կրակի զավառական ֆաղափ առավոտը, սովորություն ունի մի ֆանի անգամ թեյել նորարավաճառ Ալի բեյի խանութում լեզվի վրա հալեցնելով շաքարի կտոր:

«Այս ֆաղափում հայեր ամբողջ են: Մի ֆանի հարյուր տարի հայերն ու թուրքերը բարեկամներ են եղել: Բուլեծիկները հայերին զոհոցին թուրքերի դեմ: Ուսը հիմա էլ ուժեղ է», ասաց Մուսան:

Օգոստոսյան արեւի ցոլերն առավել ընդգծում են Կարս ֆաղափի գույնը: Անբարեկարգ ու նեղիկ փողոցներում կող-կողի կարելի է տեսնել կառույց, արհեստանոցային ակոսներ, մի ֆանի տարած աղբակույտեր,

թե «ֆանի դեռ Հայաստանը հետանում է 1915 թ. Ցեղասպանության ճանաչմանը, չի ճանաչում Թուրքիայի սարածային ամբողջականությունը, Թուրքիան չի կարող սահմանները բացել»:

Կարմեթավաճառ Մուսան գիտի, որ ֆիչ հեծվում գեթի մյուս ափին Հայաստանն է. «Մեծ ուզում ենք որ սահմանները բացվեն: Հայերը կզան առեւտրի Կարս», ասաց նա:

Թուրքիան Հայաստանի հետ սահմանը կողոպտեց 1993 թ. ապրիլի 3-ի կառավարական որոշումով, հայտարարելով, թե սահմանները կրացի միայն այն դեպքում, երբ «հայերը հեռանան Դարաբաղից, մյուս աղբքեղանական գրավյալ սարածներին»:

«Հայ-թուրքական հարաբերություններում

էլ՝ ուսներ: Այսօր Կարսում չեն գտնի հայի, չեն գտնի հայկականությունն արդարացող կանգուն հետքեր, թերեւս բացառությամբ Առաջին եկեղեցու, որի դռները փակ են, իսկ դռան ցուցանակն ասում է՝ «Գու՛րբեք ջամի», այսինքն՝ գմբեթավոր մզկիթ:

Եկեղեցին կառուցվել է Աբաս Բագրատունի թագավորի օրոք 10-րդ դարում: Գմբեթի վրա ֆանիկաված են 12 առաջալույսեր, որից էլ եկեղեցին կոչվել է Առաջալույս: Մի ֆանի անգամ Առաջալույսը վերածվել է մզկիթի, իսկ վերջին անգամ դասարագ է եղել 1919 թ.: Դրանից հետո եկեղեցին օգտագործել են աբխազ-հիկ նոտասակներով եղել է նավթի դահլիճ, թանգարան, իսկ այսօր՝ «Գու՛րբեք ջամի»:

Կարսի բերդը, որ ի՛շխում է ֆաղափ վրա,

Կարսը թողած գեթի ափին

«Բաղափի շարֆային բնակչության մեծ մասը գանկանում է, որ հայ-թուրքական սահմանը բացվի»

անասունը «այլա» ֆող ֆող հովվին: Չիբրի փոնջը, մարդկանց հագուկաղը, նահանգում ամենուր գեթնափոր ենք մարդ արարածին տանում են հարյուր տարվա վաղեմություն:

Կարս ֆաղափի բնակչության գրեթե կեսը վերջին տարիներին գաղթել է Արեւմտյան Թուրքիա: Ազգայնամուլ թերթերից «Օրթադոլում» վերջին համարներից մեկում գրեց. «70 միլիոնանոց Թուրքիայի բնակչության 40 միլիոնը սովի եզրագծին է, 10 միլիոնը «յուրա» է գնում»:

«Քաղափի օտարային բնակչության մեծ մասը ցանկանում է, որ հայ-թուրքական սահմանը բացվի: Հայ-թուրքական սահմանը չի բացվի, ֆանի դեռ Հայաստանում ռուս զինվոր կա: Չլինեն ռուսները, թուրքերն ու հայերը կբարեկանան», ասաց շաֆու վարորդ Ջելալը:

«Հայկական սահմանի բացման հարցն ընդգրկված չէ Թուրքիայի արտաին ֆաղափականության օրակարգում և այսօր ոչ մի դասառ չկա այդ հարցն օրակարգ մտցնելու համար: Երբ առկա խնդիրներ լուծվեն, արդար մենք տեղ կկանգնենք աղբաբանության մեջ տալով 1,5 մլն հայերին: Երկիրն ամայանում է: Հայերը գաղթում են: Սակայն այս ամենի համար անհրաժեշտ է, որ ԼՂ հարցում առաջընթաց կատարվի», ասել է Արդուլլահ Գյուլը:

Հենց Կարսում են հիշում եմ դոկտորախոսքի արագործնախարարի խոսքերը: Թվում է այդ խոսքերն իսկը գործության մեջ արդող ֆաղափի համար են ասվել: 20-րդ դարը, ֆաղափաբանությունը կարծես անցել են այս ֆաղափ, որը Արեւելյան Անատոլիայի կողով, որ իրականում Արեւմտյան Հայաստանն է:

Ախուրյանի վսակ Կարս գեթի աչ ափին, բերդի ստորոտում ծվարած ֆաղափը 1919 թ. Հայաստանի առաջին հանրապետության անբաժանելի մասն էր: Մեկ տարի անց թուրքերը հերթական անգամ գրավեցին ֆաղափը, իսկ 1921 թ. դայանազարով ֆաղափն ու մարզն անցան Թուրքիային: Կարսի հայ բնակչության մի մասը կոտորվել էր, մյուս մասը անցել Ախուրյան:

«Հայերը մեկնեցին Ռուսաստան և Հայաստան», միաբերան ասացին Մուսան և Ալին լեզվի վրա հալեցնելով շաքարի հաջորդ կտորը:

Հունիսի վերջերին Կարս էր եկել իսլամիս վարչապետ Երդողանը և կարմեթավաճառ Մուսային, նորարավաճառ Ալին, շաֆու վարորդ Ջելալին, ֆաղափի բնակչությանն ասել,

Աղբքեղանի հարցը երկրորդական է, և Թուրքիան դա Եսահարկում է, ծառայեցնում իր արտաին ֆաղափականության նոտասակներին», ասաց Ասամբուլում լույս տեսնող հայկական թրալեզու «Ալօս» շաքարաթերթի խմբագիր Հրանդ Տիմրը:

«Թուրք օտարային ֆաղափացին տեղյակ չէ իրականությանը, դասնությանը: Նրանց ինչ-ճանք սխալ դասնածն է՝ Ցեղասպանություն չի եղել, հայերն են թուրքերին կոտորել», ասաց Տիմրը:

Կարսում, Թուրքիայի այլ բնակավայրերում հարց տուր սովորական թուրքին Հայոց ցեղա-

դանության մասին և կասանա տասախանը մի մասը չգիտի, չի հասկանում հարցի իմաստն ընդհանրապես, մի մասը ղոնդում է, թե ռուսների դրոնում հայերն արդարանբեցին Թուրքիայի դեմ, բախումների ընթացքում կոտորվեցին հայեր և թուրքեր:

«Հայերի հոգու մեջ թուրքի նկատմամբ բեռնաման կա», հարցրեց Ջելալը և չտրասելով դասախոսանի փիլիսոփայորեն եզրակացրեց. «Կարեւորը հումանիզմն է»:

1913 թ. մարդահամարի սվայներով Կարսը եւ մարզը ունեցել են 404 հազար բնակիչ, որից 123 հազարը հայեր, համարյա այդան

համարվել է Այրարատ նահանգի վանանդ գավառի գլխավոր բերդերից: Այսօր բերդն այցելուներին ներկայանում է որդես սելջուկյան ցրանի կառույց: Բերդի ստորոտում Կարս գեթն է, որ ֆաղափը բաժանում է հին ու նոր մասերի, իսկ հին կամուրջը միացնում:

Ի՞նչ կարող է սալ հայ-թուրքական սահմանի բացումը Հայաստանին

Այս հարցին Հայաստանի դասնական, ֆաղափական ցրանակները միանձանակ դասախոսն չունեն:

Խորհրդարանի նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը վերջերս հայտարարեց հայ և թուրք խորհրդարանականների միջեւ կապեր հաստատելու անհրաժեշտության մասին, ինչին հետեւեց իշխանամեծ կոալիցիայի ՀՀԳ ներկայացուցիչ Վահան Հովհաննիսյանի ժխտական արձագանքը:

«Հայաստանի համար հայ-թուրքական սահմանի բացումը Եսահարկն էլ ինչ միայն այն դեպքում, երբ միաժամանակ բացվեն Աղբքեղանի և Արխազիայի երկաթուղիները», ասել է Հովհաննիսյանը:

Արագործնախարար Վ. Օսկանյանը սահմանի բացումն առաջին հերթին Եսահարկն է համարում Թուրքիայի համար:

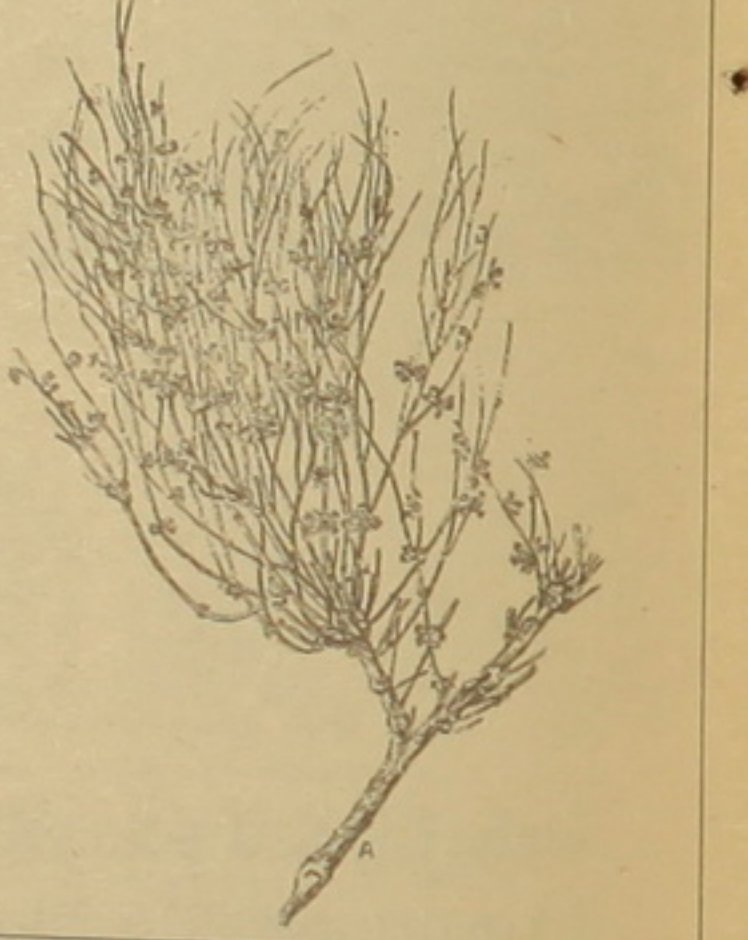
Առեւտրի և տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը կարծում է (հավանաբար հազվադեպ է արել), որ սահմանի բացումը Հայաստանին կբերի տարեկան 600 մլն-ից 1 մլրդ դոլարի օգուտ (!):

Ամենախոհեմը, թերեւս, տնտեսորդի եւ կառուց նախարար Անդրանիկ Մանուկյանի դիրորոշումն է. հայ-թուրքական սահմանի բացման դեպքում կնվազի Հայաստանի կախվածությունը Վրաստանից:

Թուրքիան Եսահարկում է Հայաստանի հանդեպ իր բեռնական դիվանագիտությունը՝ սահմանների արդարացիակաման, դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման համար առաջ ֆաբելով գլխավորապես երկու նախադրյալներ:

Հայաստանի իշխանությունները կստորագրեն մի թուրք ճանաչելով ներկայիս Թուրքիայի սահմանները: Կհամարակվեն Հայաստանի արտաին ֆաղափականության օրակարգից ֆողարել Հայոց ցեղասպանությունը միջազգայնորեն ճանաչել սալու դրույթը:

Թվում է՝ Թուրքիան այդ երկու պայերն է ակնկալում:

Խոն, ժայռոտ լանջերին, բաց արեւոտ տարածություններում:

Էֆեդրա ցեղի Եսահարկն ընդգրկված են տարբեր ժողովուրդների բժշկության մեջ, հասկանալի արեւելյան: Էֆեդրան հնագույն դեղաբույս է, հայտնի է եղել դեռեւս ազգությամբ հույն Դիոսկորիդեսին (մ. թ. 1 դար), որը հռոմեական բանակի ճանաչված ռազմական բժիշկ էր, ճանաչողորդ էր Եսահարկում և նկարագրել է 600 սեականի բույսեր: Առավել հայտնի է Էֆեդրա երկհասկիկանի կամ սովորական սեական է, որին ժողովուրդն անվանում է «կուզմիջան խոն»: Դա մի փոքր թուփ է, մինչև 30 սմ բարձրությամբ: 1889 թ. «Ամարայի նահանգական տեղեկագրերում» հայտնվեց մի հոդված, որում հաղորդվում էր, որ Ֆյոդոր Կուզմիչ Մուխամեդիկովը, որն աղբում է Մամարայի նահանգի Վիլովաճուկ գյուղում, բուժում է ռեւմատիզմ և դիպեթերիա: Շատ հիվանդներ հավաքվում էին Կուզմիչի բույսը: Դա նրան բերում էր ավելի ու ավելի մեծ համբավ, և նույնիսկ այն բույսը, որով նա բուժում էր, ստացվել է «կուզմիջան խոն» անունով: Սա էֆեդրայի կամ սարի չամիչի սովորական սեական է: «Կուզմիջան խոնը» որոշ վայրերում Եսահարկ է սարածված, օրինակ Ուկրաինայում և Մոլդովայում արգելվում է հավաքել:

Էֆեդրա չիմանալանը ընդգրկված է կայսր Շեն Լուցի հայտնի բժշկարանում և հազարամյակներով օգտագործվել է Չինաստանում «մախուանգ» անվանումով: Այն հայտնի է եղել նաև ճապոնիայում: 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին բժիշկները լայնորեն օգտագործել են էֆեդրայի բույսը: ճապոնացի ֆիզիկոս Նագահիմ դեռեւս 1887 թ. չիմանական հումի մեջ հայտնաբերել է ալկալոիդ, որին անվանել է էֆեդրին, դրանով էֆեդրան բուժանվում է: 1893 թ. գերմանացի ֆիզիկոս Մերկը հայտնաբերել է մեկ այլ ալկալոիդ՝ լուստիգոն էֆեդրին, որն առաջինի իզոմերն է, բույսը դարձնակում է նաև դաբաղանյութեր: Միայն 1924 թ. էֆեդրինի բուժական հասկությունների բազմակողմանի ուսումնասիրություններից հետո այն լայնորեն ընդունվեց գիտական բժշկության կողմից: Էֆեդրան օգտագործում են բրոնխիտի ասթմայի և այլ ալերգիկ հիվանդությունների դեմ, ինքաբե միջոցներից բուժանվող դեղերում ունի արթնացնելու հասկություն, նոտասում է բիբի լայնացմանը և անոթների նեղացմանը, ինչուեւս նաև որդես սրտային միջոց: Էֆեդրան բարձրացնում է արյան ճնշումը, Եսահարկի ֆանկություններն արյան մեջ: Էֆեդրինը ստանալու համար օգտագործում են բույսի վերգեղանյա մասերը:

Շատ է սարածված Տյան-Շանում, Միջին Ասիայում: Հայաստանում սարի չամիչի կամ էֆեդրայի հայտնի երկու սեակաները երկհասկիկանի և ժայռայինն աճում են ոչ բոլոր վայրերում: Էֆեդրան կարի ունի լուստիգոնից: Հի՛տեմ, որ մերկաներն է, մեզ հասել է հնագույն ժամանակներից: Հայաստանի բնությունը նույնպես դասնական է էֆեդրան, և մեր դարսին է գոլուրեն վերաբերվել: Այս բույսն ունի ոչ միայն գիտական, այլև բուժական մեծ նշանակություն:

ԹԱԹՈՒՆ ՎԱԿՈՒՅԱՆ, Կարս-Թբիլիսի

ԱՆՎԱՐԳ ԸՍՏՈՅՆ

Գուլիմ Դայերի ստրեյթեջի արգելափակումը անդադրվեց

Սեպտեմբերի 9-14-ը Կանկունում (Մեքսիկա) Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության հավաքը ի մի է բերել 146 երկրների առևտրի նախարարներին՝ փորձելու նոր համաձայնության գալ գլոբալ առևտրի ազատականացման շուրջ: Արդեն որոշ առաջընթաց արձանագրվել էր այդ ուղղությամբ: Անցյալ բաբար մոտավոր համաձայնություն կար աղյաք երկրներին էժանագին ղեղորայք

նոցներում անկողիներին ֆանակը ավելացնելու, աղմուկի դեմ դաժադանակաժ դաժադ կառուցելու կաժ դուրակներում ծառեր սնկելու համար փող են ծախսում փոխանակ այդ գումարները ԱՖրիկային հասկացնելու: Գաժադա կուրյունը, աժխարհի որ մասում էլ լինի, դեժադ է իրավունք ունենա ղնսրություն կաժարելու, թե իր համար ո՞ր ծառայությունը կաժ ո՞ր աղյաքն է կարելու: Իսկ որն Ֆիլիպին համար կոժեր են կարելու:

Կանկունում հավաքված հարուս եւ աղյաք երկրների առաջարկներն իրարից շաժ սարբեր են:

ՀԱԿ-Ի ՀԱՎԱՔԸ

Հողագործությունը սարբեր է

մասկարարելու վերաբերյալ, բայց մի հարցում նրանք փակուղու առաջ կանգնեցին: Դա, ինչպես միշտ, հողագործությունն էր: Եվրոպայում միջին չափի կովը օրական ավելի լրավծար (դոսադիա) է սաժում (մոտ 2 դոլար), ֆան Արենսյան ԱՖրիկայի միջին անասնափրոջ օրական եկամուտն է: Անցյալ տարի Ամերիկայի 25 հազար բամբակագործները սաժան ավելի ֆան 3 միլիարդ դոլարի լրավծար, այնուհետև որ ավելի էժան գնով կարող են վաժառել իրենց աղյաքն, ֆան Արենսյան ԱՖրիկայի 11 միլիոն գյուղացիները, որոնց եկամտի հիմնական աղյաքը բամբակն է: Ինչու է հողագործությունը, եւ ոչ թե աժեն հանադործությունը կաժ մալող աղյաքները ստիղում հարուս երկրների կառավարություններին դիմել գերազույն դաժադանակաժ միջոցներին:

Եվրամիությունն ու Միացյալ Նահանգները, որոնք միասնաբար տարեկան 370 միլիարդ դոլար են ծախսում գյուղատնտեսական աղյաքներին եւ մթերքների արտահանման լրավծարների վրա, միեւնույն ժամանակ մթերքների ներմուծմանը աղյաքի հանդիսանալով բարձր, միջին 350 տոկոսի հասնող հարկերի դաժադումով դրանց վրա, դաժադում են լրավծարների հարցում համեմատելով ստույգներին գնալ, բայց մերժում են կոնկրետ թվեր նշել: Զարգացող երկրները դաժադում են խոժոր կրճատումներ հարուս երկրներից, բայց չեն ցանկանում նույնքան կրճատումներ անել իրենց երկրներում:

Ֆրից Ֆիլիպին իրեն հասուկ սակարծ մերժում է այս դիրքորոշումը, աժելով. «Երբ նայում են Բրազիլիայի, Չինաստանի, Գնդկաստանի եւ մյուս երկրների ծախսերը առաջարկներին, այն տղալորությունն են սաժում, որ նրանք բոլորովին այլ ուղեծրով են օղյան կաժարում: Եթե այդուհետև շարունակեն, նրան ոչ աժողերին են հասնելու, ոչ էլ Լուսինին: Նրանք դաժարկաժեն վերադաժալու են»: Թվում է, թե նման կարծիք արտահայտելով, նա ցանկանում է դաժադանել Եվրոպայի հողագործների աժերը, բայց հողագործները որեւէ արենսյան երկրի ժողովրդի միայն չնչին մասն են կազմում: Մ. Նահանգներում եւ Եվրամիությունում նրանց հասկացված լրավծարների դաժադերը հարկերի հաժին մոտ հազար դոլարի խնայողություն կդաժանի չորս հոգուց բաղկա-

ցած յուրաքանչյուր ղնսմիլի: Ներմուծված աղյաքների վրա դրված հարկերի վերացումը զարգացած երկրներին տարեկան 30-ից 100 միլիարդ դոլարի եկամուտ կբերի եւ կավելացնի իրենց արտահանումների ֆանակը, որն էլ իր հերթին գնեի նվազում կառաջացնի հարուս երկրներում: Գործարանների հարցում արենսյան դեժադները համաձայնում են փակել դրանք իրենց երկրներում եւ արտադրությունը փոխաղբել Մեքսիկա կաժ Թայլանդ, բայց ինչու նրանք նույն տրամադրությամբ չեն շարժվում նաեւ հողագործության աղյաքերում:

Որովհետեւ հողագործությունը կաղված է բնության, մալույթի եւ մաժեղակերմի հետ: Արենսյան երկրներում ժողովրդի 2-3 տոկոսն է միայն աղյաք գյուղական վայրերում: Նրանց զարգողությունը սարբեր է, երբ, աժեն, մի տեսիլ գործարան է փակվում կաժ հեռախոսային կայան տեղափոխվում մի այլ վայր:

Գյուղացիներն, անուտ, օգստվում են այս աղիթից եւ լրավծարներն ավելացնում են տարեցատի, ստեղծելով արենսյան հնարավորություններ խոժոր ֆերմերների կաժ աղյաքներով զբաղվողներին համար, որոնք այլ լրավծարներից օգստվողներն են դաժում ի վերջո: Միեւնույն ժամանակ, սննդամթերքի առեսուրը հետզհետեւ աղյաքողվում է: Եվրոպայի գյուղացիները շարաբ են արտադրում ճակնդեղից, որը կրկնակի թանկ արժե, ֆան շարաբեղից սաժաժը Բրազիլիայում կաժ Չինաստանում, սակայն գրավել է ամբողջ եվրոպական օուկան:

Այս բոլոր օուկայական ծեղով կաժարելու համար ֆաղաքականության հետեւան է: Գյուղատնտեսությունը շաժալվե չէ օուկայական աժաարիում, եւ լրավծարները չեն կարող օգնել օսկելու դրությունը, միջին չսրվեն ամժամբ գյուղացու եւ ոչ թե նա արտադրած աղյաքներին: Գեոս չէ, անուտ, բայց ներկա իրավիժակից ավելի բարդ կաժ ավելի թանկ չէ: Եվ ավելին ավելի վնասակար չէ: Եվ դրանով առավել աղյաք եւ առավել աղյաք համաշխարհային առեսուրը կարելի է կազմակերպել:

Բայց զուցե ֆան տարի հետ...

Թուրքիայի արագործնախարարն աջակցություն է խոստանում վրացական իշխանություններին խորհրդարանական ընտրություններում

Սեպտեմբերի 9-ին Ադրբեյջանի նորաժառանգ վարչադեպարտամ Ալիբեյր Անկարայում էր: Սա նա վարչադեպարտամ կարգավիժակով դաժադանակաժ առաջին այցն էր, որի ղնթացում նա առաջիկա հոկտեմբերի 15-ի նախագահական ղնսրությունների առնչությամբ հայցել էր Թուրքիայի ղեկավարների աջակցությունը: Ըստ երեւոյթի, Իլիամ Ալիբեյր դաժադանակաժ Կաժեհոսն է աջակցում, եւ թուրքեր այդ մասին ֆաջ գիտեն, որ ղնսրություններում նախաղեկ «Մուսավաթ» կուսակցության առաջնորդ Իսա Դամարին աջակցող Անկարան հանկարծ հրաժարվեց դրանից:

Գամենայն դեպ, Անկարայում Իլիամ Ալիբեյրն ղնդուներ էին Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը, վարչադեպարտամ Թայիփ Էրդողանը եւ արագործնախարար Արդուլլահ Գյուլը: Այս ղնդուներությունները, կարծում են, որոշակի դաժակերացում են սալիս Թուրքիայի ղեկավարների՝ Ալիբեյրն աջակցելու դաժադանակաժ մասին:

Աջակցության առումով հասկանալի է նաեւ Թուրքիայի արագործնախարար Գյուլի դաժադանակաժ այցը Կրասան, որը կաժարվեց սեպտեմբերի 15-16-ին: Թբիլիսիում Գյուլին ղնդուներ է Կրասանի նախագահ Էդուարդ Շեւարժնաժեն, աղյաք նա հանդիղել է իր գործընկեր Իրակլի Մենաղարաժիլուն, դեժադնախարար Ավթանղիլ Չորբանաժեն եւ արակարգ իրավիժակների նախարար Մալխաս Կակաբաժեն:

Մենաղարաժիլուն հետ հանդիղմանը Գյուլը նշել է, որ իրեն հետադաժան էր դաժադանակաժ Թբիլիսիի աղյաք ծառացած խնդիրներին, եւ Թուրքիան միշտ դաժադանակաժ աջակցելու դրանց լուծմանը: Ըստ երեւոյթի այս աջակցությունն առաջին հերթին վերաբերում է Արխաղայի եւ Գարաբաղի Օսիայի խնդիրներին, որ Գյուլը դրանց լուծումը դաժանալովրել է Կրասանի տարածալային ամբողջականության սկզբունքով:

Միաժամանակ նա նույնիսկ 2-ին Կրասանում կայանալի խորհրդարանական ղնսրություններում Անկարայի աջակցությունն է խոստացել վրացական ներկայիս իշխանություններին: Կրասանի ներկա իշխանությունների աջակցելու Գյուլի դաժադանակաժությունը միանգամայն հասկանալի է: Թուրքիան

ազմական բնագավառում համագործակցում է Կրասանի հետ, այս երկու երկրների ազմականակաժ աժերը համընկնում են: Կրացական դեժադությունը անկախության առաջին իսկ օրից արտաին ֆաղաքականության մեջ որդեգրել է թուրքաժե դիրքորոշում:

Սակայն 1997-ին «Կովկասն ու Կենսրոնական Ասիան ամերիկյան կենսական աժերի գոժի» հայտարարելուց, եւ հասկաղես հակաաժղանակաժ դաժադանակաժ Կրասանում ազմական ներկայություն աղաժովելուց հետո, մինչ այդ Անղրկովկասում Թուրքիայի միջոցով գործող ԱՄՆ-ն սկսեց առնց միջնորդի ինֆուուուուու գործել: Թվում է, թե այս հանգամանը ստիղում է վրացներին մաժեղ թուրքաժե արտաին կողմորոշումն ամերիկաժեղ փոխելու մասին:

Սա կարելու է: Գյուլի այցի առումով կարելու է նաեւ օուկական «Գաղղորմի» եւ ՈԱՅ եՄՄ-ի հետ բաժիղի ցանցերի վերաբերյալ ստորագրված դաժանագրերի աղյաքում էներգետիկ դրոշում Կրասանում Ոուսաստանի ծեղ բերած օուկալի ներկայությունը: Մինչդեռ Թուրքիան Կրասանին դիղում է իրեն էներգետիկ կարելու միջոցով եւ Բաղու-Չեղիան նաղթամուղի, ինչպես նաեւ Շաղենիղ-Էրղում զաղաժարի շինարարությունը Կրասանի դիրքորոշումը է դաժանալովրում:

Ուրեն, միանգամայն տրամաբանական է, որ Գյուլի այցը Կրասան դաժանալովրդի ոչ թե առաջիկա խորհրդարանական ղնսրություններում Կրասանի ներկա իշխանություններին աջակցություն հայտնելու մղումով, այլ՝ թուրքերի ներկայան տրամալայությունների ներկա փուլում թուրքաժե կողմորոշումը ամերիկաժեղ փոխարինելու վրացների դաժադանակաժությունից բխող մալախությունը, ինչպես նաեւ էներգետիկ դրոշումն օուկական ներկայության ամաղղումը:

Ալեղայս է, որ օուկական ներկայության հետ նաեւ թուրք-ամերիկյան տրամալայությունները կարող են կալածի սակ դեն ինչպես Բաղու-Չեղիան նաղթամուղի, այնուհետ էլ Շաղենիղ-Էրղում զաղաժարի շինարարության նաղաժաղարմարությունը:

ՆԱԿԱ ԾԱՐԲԱՆ

ՄԱԿ

Անվանագության խորհուրդը չկարողացավ դասաղարտել Իսրայելին

ՄԱԿ-ի Անվանագության խորհրդի երկուաղթի ու երեկոյան կայացած նիստն ավարտվել է արաբ եւ հրեա դաժադիակների վեժերով ու հիղոցներով: Խորհուրդն այդուհետ էլ չի դաժադարտել Պաղեստինյան ինֆաղարության նախագահ Յասեր Արաֆաղին արտախելու Իսրայելի որոշումը, ֆանի որ ամերիկացիներն սղառնացել են կիրաղել վեժի իրենց իրավունքը: Ֆրանսուրբը հաղորղում է, որ բանաժեղի աղթով ֆվեարկությունը հետաժղվել է մեկ օրով, թեեւ բանաժեղին կողմ էր ննարկման մասնակիցների մեծ մասը, այդ թվում Ոուսաստանը: Կեղինիս ներկայացուղիչը մասնաղորաղես հայտարարել է, որ Արաֆաղի արտախումը արաժաղեղանում կհանգեղնի «իրաղարմությունների անվերախելի զարգացման վաժարաղույն սղենարով»:

Բանալվեժերի ղնթացում Իսրայելի ներկայացուղիչ Դան Գիլերմանը Յասեր Արաֆաղին անվանել է սղախոս, «մաղիան դեւ», «սղալական ժողովրդի մեժաղույն ողբերղություն» եւ այլն, ավելացնելով, թե նա արտախումը հաժ-

սության գորղնթաղի վերսղսման անհրաժեղես դաժանն է:

Պաղեստինի ներկայացուղիչն «անօրինական եւ խելաղեղ» է անվանել Արաֆաղի դեմ ուղղված գորղողությունները եւ ցուղաղարաղ լիել է նիստերի դաղիղը:

Մերաղոր Արեւելում ՄԱԿ-ի ղլխաղոր ֆրանսուղարի հասուկ ներկայացուղիչ Թերիե Ողղ-Լարսենը դեմ է արտաղաղվել Արաֆաղի արտախումը, միաժամանակ Պաղեստինյան ինֆաղարության ղեկավարությանը կոչ անելով դաժադանակաժությունը եմթարկելու հակախարաղակաժ աղաղեղությունների կազմակերղիչներին: Իսրայելին նա հորղորել է վերղ դեղել «Գամաղի» առաջնորղների ողին եւ «անվանագության դաժադ» կառուղմանը:

Բանաժեղը համարելով հակախարաղելական ՄԱԿ-ում ԱՄՆ դեղաղան Չոն Նեղորղոնսեն սղառնացել է վեժ ողնել: Դրանից հետո Անվանագության խորհրդի նախագահը հետաժղել է ֆվեարկությունը միջին բանաժեղի վերղանական փոխանաժաղենումը:

Պ. Բ.

Մեղծվել է լրագրողների անվանագության ինստիտուտ

Չինված հակամարտությունների գոժներում կաժ դաժադանող երկրներում աժաղաղ լրագրողների անվանագության աղաղովմամբ է զբաղվելու Տեղեկաղություն անվանագության միջազգային ինստիտուտը: Կերղինիս ստեղծման մասին հայտարարվել է Մամուկի միջազգային ինստիտուտի զաղթուղյան համաղումարում:

Նորաստեղծ կառույղի հիմնաղիղներն են Մամուկի միջազգային ինստիտուտը եւ Լրագրողների միջազգային ֆեղերաղիան: Տեղեկաղության անվանագության միջազգային ինստիտուտի (ՏԱՄԻ) սեղերն նաժանակաժ Ողղինի Պինղերն իր եղյաղում ղնղաղել է լրագրողների անվանագության աղաղովման խնղրի հրասղողությունը:

Նրա սղաղներով, միայն Իրաղի դաժադանողի ժամանակ զողվել են ՉԼՄ-ների 15 ներկայացուղիչներ, իսկ

վերղին 10 տարում ղնղաղուր առմամբ սղանվել են հազարից ավելի լրագրողներ եւ նկարաղանման խնթերի անղամներ: Նրանք զողվել են իրենց անղկաղած ինստիտուտների կաժ հրաղարակաղված ինստիտուտական նյաղերի, կաժ էլ զինված հակամարտությունների լուսաղանման դաժադներով:

Ինստիտուտ գորղակաղության սղաղներով, նորաստեղծ հաստաղությունը «թեժ կենսում» աժաղաղ լրագրողների մասնաղորաղես կաղորղեղնի անհրաժեղես կանղներ եւ հնարներ, նրանց կաղաղովի հասուկ հանղերժանղով ու սարաղորղմներով:

ՏԱՄԻ-ի կենսրոնակաղանը լինելու է Բրյուսելում: Նոր կառույղի մեղ կենսեն լրագրողներին միաղորղ շաղ ուրից կազմակերղություններ, այղ թվում «Թթակիղներ առանց սաղանի» միջազգային ոչ կառաղարական կազմակերղությունը:

Իսրայելին սրղող ըստեսական օղությունը կրժասվելու է

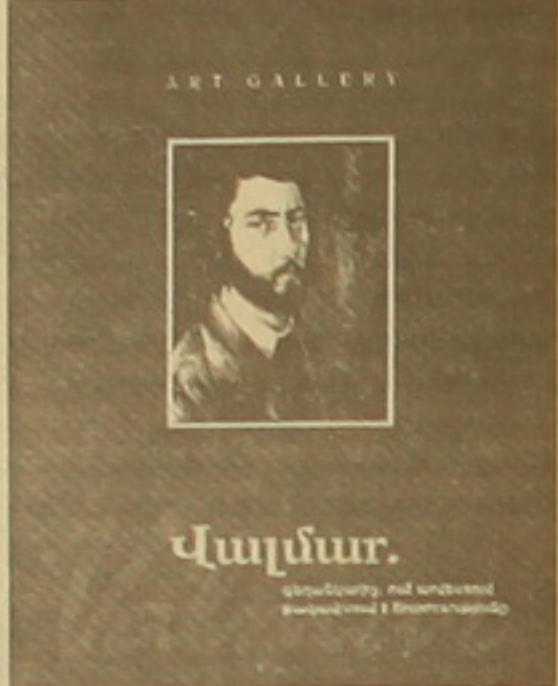
Միացյալ Նահանգները նաեւ դեժադ է որոշել, թե դեժադ է արղյոլ Իսրայելի նկարմամբ հասուկ միջոցներ ծեղարկել, որդեղից վերղ դրվի իսրայելիղներին դաղեսղինյան սարաժեղերից բաժանող դաժադեղ կառուղմանը: Նախագահ Բուղը սղաղ դաժադեղ կառուղումը համարում է դաղեսղինղիղներ ու իսրայելիղներին միջեղ վաժաղություն հաստաղմանը լրղորեն խանղարող խնղիր:

Աստիղեղից ողբեղ հիղեղնում է, որ ավելի վաղ Բուղի վարչակաղը դեմ էր արտաղաղվել դաղեսղինղի առաջնորղ Յասեր Արաֆաղի արտախումը, ղնղաղելով, որ այղ ֆաղը վերղնակաղաղես կաղակաղունաղնի տարաժաղեղնի իրաղությունը:

Միացյալ Նահանգները նաեւ դեժադ է որոշել, թե դեժադ է արղյոլ Իսրայելի նկարմամբ հասուկ միջոցներ ծեղարկել, որդեղից վերղ դրվի իսրայելիղներին դաղեսղինյան սարաժեղերից բաժանող դաժադեղ կառուղմանը: Նախագահ Բուղը սղաղ դաժադեղ կառուղումը համարում է դաղեսղինղիղներ ու իսրայելիղներին միջեղ վաժաղություն հաստաղմանը լրղորեն խանղարող խնղիր: Աստիղեղից ողբեղ հիղեղնում է, որ ավելի վաղ Բուղի վարչակաղը դեմ էր արտաղաղվել դաղեսղինղի առաջնորղ Յասեր Արաֆաղի արտախումը, ղնղաղելով, որ այղ ֆաղը վերղնակաղաղես կաղակաղունաղնի տարաժաղեղնի իրաղությունը:

«Էլեգիա սիրո, լույսի եւ հավատի»

Ավելի դիպուկ բնորոշում վալմարի արվեստին, քան «գեղանկարչի, ում արվեստում թագավորում է երաժշտությունը», դժվար թե գտնվի: Այս խոսքերով է բացվում է վալմարի ստեղծագործական կենսագրության արձագանքներն ամփոփող վերջին հրատարակված գիրքը: Տայսօր նախադեպը չունեցող արվեստագետի համահավաք մի իմնաստի կենսագրական, որ իրականացրել է ինը գեղանկարիչը: Գիրքն իր սեսակի մեջ հեռավորական նորոպ է, որովհետև սովոր են, թե ընթացած են սարհների հեռավորությունից միայն անդադրվում: Որքան արվեստագետի կամ գիտնականի կյանքին եւ ստեղծագործությանը իրեն արվեստաբանական, գրականագիտական ուսումնասիրության նյութ: Այս անգամ նկարչի ինքն իր ձեռքով է սեփական կենսագրությունը գրավոր վավերացրել: Ժամանակների այլակերպով արժեքների հոլովությունով գիտի մեկի մտքով անցնելու է դաժակալից այսօրվա ստեղծված մակրոթային արժեքները գուցե այս ենթատեմանով:

Մայրամուտի շահեն հայասրյան, Ռուդոլֆ Խայասրյան եւ այլ(վ) կարծիքներ: Նկարչի բժախտիչ ընթացքը արժանապատիվ ամենատարբեր հորիզոնականներում նկարված լուսանկարները (ընթացական եւ ցուցահանդեսների) ինքն համարում է վերաբերում եւ ուսուցողություն բոլոր այն անձանց նկատմամբ, ովքեր արժեքները եւ ցանկացել են իրեն ստեղծագործական դժվարին արհեստին: Գրքում տեղ են գտել նաեւ արժեք սարհներին զանազան վայրերում կազմակերպված ցուցահանդեսների ազդագրերը, հայասրությունները:

Տղայությունը գրից սկսվում է գեղանկարչի իմնադրման կարգով Երվանուկի մուգ կարմրավուն ֆոնին, աղա եւ վալմարի հեռ մտքով գրույց է սկսում գրի խմբագիրը Նելլի Շահնազարյանը: Զույգ ծնված վալմարի գեղանկարչության հեռ անմիջական ու ջանք հաղորդակցումից, որում ներկայացված է նկարչի մարդկային նկարագիրը, թե՛ն հղանկարչի, բայց քննադատիչ սարհներ, խոհուն, փառական ներաշխարհով: «Գիտե՛ս, վալմար, Լեզ ճանաչողներից Ես եմ երբեք թվում է, թե դու փակ ու անհաղորդ մարդ ես: Սակայն, ըստ իս, անհնարին է արհեստի ծովում հոգուդ փոթորիկը չես տեսել, չկարող քսված խոսքերը, չես տեսել ներքին ընդվզումներն ու խռովը, ճառադանն ու ցավը, որը խորը, Ես խորն է Երազված մոռացության խաբուսիկ փողով, որից այն կողմ նույնիսկ մղկիտի երանգ կա»:

Վալմարի կենսագրական համառոտ ակնարկին, անհասական ցուցահանդեսին եւ կասալոների ժամանակագրական ցանկին հետևում են նկարչի 30-ամյա ստեղծագործական ճանապարհի արձագանքները հայասրյան, սփյուռման եւ օտար մայրուղում հրատարակված հոդվածներ, հարցազրույցներ, մեկնաբանություններ (Հայրյա Մաթեոսյան, Վանիկ Մանթրյան, Լեւոն Բլբուլյան, Հասմիկ Ղուկասյան, Նարինե Բեբեջյան եւ ուրիշներ), նշանավոր արվեստագետների (Երվանդ Քոչար, Գառգու, Արտ Զաֆ...

Մեղուց, գիրքն ամբողջական չէ լինի առանց վալմարի գեղանկարչական (վերջին մի փոքր արջակա Հոփսիսի մեջ Մարգարյանի) աշխատանքների լուսանկարների («Արագու լուսներ», «Արհավիրք», «Կեսուր», «Անտարքտիկա», «Խորհուրդ», «Անցիկ երաժշտություն»): Գրի էջերին երբեմն երբեմն հայտնվում են նկարչի խոհուն ու մտրումներն արդարեւ կյանքի իմաստավորումների հակիրճ ձեռագրերում:

Այս ամենն իրականացնելու համար նկարչին իր գոհունակությունն է հայտնել: «Տղայան Սեծ» հրատարակչության ճեմարտն էր իր խոսքերը եւ բոլոր նրանց, ովքեր աջակցել են գրի հրատարակչությանը:

Գիրքը սարհների անցած ճանապարհի ամփոփում է, հետևում վարակույրից այլ կողմ նկարչի ներքին եւ արտաքին միջավայրերում արդարեւ ներառանմանցումներն ու սվայաններին են, նաեւ կյանքի առանձին դժվարությունները, որ իրեն արվեստագետի սուբյեկտիվ աղբյուրն է վերադարձնում իրենց դրսևորումներն են գտել գույնի ամեն իրեն հարավանում, լույսի ու թախտի սվերներում:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԳՎԵԼՅԱՆ

Պետերբուրգյան նոր պատկերասրահը բացվել է Ռոբերտ Տովակիանյանի ցուցահանդեսով

Սանկս Պետերբուրգի «Մասիս կլուբ» նորաբաց պատկերասրահին իր աշխատանքն սկսել է Ռոբերտ Տովակիանյանի գեղանկարչական եւ գծանկարչական աշխատանքների ցուցադրությամբ, որի արվեստը ներկայացված է անցյալ դարապարհի ֆրանսիացի մեծ նկարիչների գործերից: Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը նշում է, որ Ռոբերտ Տովակիանյանը միաժամանակ հայ, միջազգային եւ Պետերբուրգյան նկարիչ է:

Արվեստաբանների խոսքերով, Տովակիանյանի գործերը գեղանկարչության

երկրագունդներին հիշեցնում են մեր Մասիսին, մեր Պիկասոյին: Տովակիանյանն ազդվել է Նոլդեի, Կանդինսկու, Ռուոյի, Սեզանի գեղանկարչությունից, Կիեյան Ռուսիայի ուրմանկարներից եւ հայկական ձեռագրերի մանրանկարներից, Վելասկեսի եւ Ռուբենի հորինվածություններից: Տովակիանյանի սեփական ոճն աչի է ընկնում արտահայտչականությամբ, խորությամբ, գույնի հագեցվածությամբ ու բարդությամբ, ունի հոգեւոր եւ հուզական առանձնահատկություններ:

Պ. Բ.

Շիրազի ներկայությունը կարոսը

Մեղսեմբերի 27-ին Վոր Գյումրի փառասնի օրերին, կվերաբացվի Տովակիանյան Շիրազի տեսարանները:

2004 թ. լրանում է Հովհաննես Շիրազի ծննդյան 90-ամյակը: Ցավալի է, որ մեծ դոնի ծննդյան հորեւյաններ համարյա թե չեն նշվել ո՛չ նրա կենդանության օրով եւ ո՛չ էլ վախճանից հետո, եւ մեծ փառքուն սերունդներին դասաճորեն չի ներկայացվել իր ստղանդի բոլոր դրսևորումներով: Այնինչ Շիրազն այն բանաստեղծ է, որ զոնեն նրա ծննդյան օրը, դրանից ամիսներ առաջ ու ամիսներ հետո օղջ ու լիցի հագեցած լինի Շիրազյան քրիտով, նրա դոնեգիային նորից ու նորից հաղորդվելու հաճության խորը աղբյուրներով:

հայրենի տուն»: «Մենք ինչ էլ որ անենք Շիրազի համար, ոչինչ է: Յուրաքանչյուր հայի, հասկալից գյումրեցու, դարձնում է գնահատել իր մեծերին, - Եւրոպայում է Ղուկասյանը, - Դա մեր հոգու դարձնում է, գյումրեցու դասվել խնդիրն է միշտ աղբյուր Շիրազի ներկայությունը զգալու բերկրանը»:

Ղուկասյանն իր միջին ավարտում է մի զարմանալի զուգադրումով՝ «Շիրազի հիշատակի մեր խնկարկումին վերելից նայում են Շիրազն ու Աստված»:

«Մայրս առում էր՝ միշտ սուրբ կաց, ողիս, Վերելից նայում, հսկում է Աստված»:

Երանելի վիճակ կլինի յուրաքանչյուրիս համար, եթե այս զգացողությամբ մոտենանք մեր մեծերի ժառանգությանը, մեր ազգային արժեքներին, եթե մասուններին մեր հաղորդվելը մեր սիրո չափի ժողովրդայն անմեղայն դարձնենք կրկին ու կրկին վերադարձվել մեծ դոնի զուլալ դոնեգիայի հաճությունը:

Կենդանության սարհներին Շիրազը Ես էր զգում դոնեգիան հոգածության կարիք, եւ դա նկատելի դասը դարձրեց սարհինակ էր ու անհարիր թե՛ այդին մեծ ժողովրդականություն վայելող նրա անձին, եւ թե՛ նրա բազմապատկեր ընթերցողների վերաբերմունքին: Գյումրեցիների այսօրվա ձեռնարկումներով կարծես թե սրբազրվում են անցյալի Ես ու Ես սիսակներ, եւ մենք հաճույթներ վերագնում ենք Շիրազյան դոնեգիային հաղորդվելու հրաշալի միջոցներ:

ՆՈՒՆՎԱՆՆԵՍ ԳՍՊՊՎԵԼՅԱՆ

Տիշողության մոզական ուժը

Անձակագիր Ռաֆայել Ղազանյանի «Հայրական ձեռագիր» խորագիրը կրող գիրքն ամփոփում է նույնանուն փաստագրական վիճակը եւ մի երկու ասանյակ դասավանդներ՝ Կազմած հայր մեծ ողբերգության Ցեղասպանության, աղա եւ Վանի հերոսական դասադրության առանձին դրվագներից: Ոչինչ հորինված բան: Անկա է իրական անցքերի գեղարվեստական ընդհանրացված իմաստավորումը: Նախ, այս է գրի անուրանալի արժանիք:

Չկրկնելով արդեն գրվածը, որում էլ, գտնել սեփական խոսքը, - ահա այն դժվարությունը, որ բարձրանում է այդ բնային ձեռք գրվող ամեն գրողի դիմաց: Իսկ նոր գտնել անհասկանալիությունների մեծանորին է: Ո. Ղազանյանն այդ անհասկանալիություններից է: Երջանիկ զուգադրությամբ նա իր անձի մեջ անխոսակ հարեանությունը տեղ է սվել դասաբանին ու աշխարհագետին:

Տուկենք բառերի ծիր մեջ Ես նշանակալից մի իմաստի ամփոփումը: Չնարավոր է, որ մեկ ուրիշ գրի այն այս գիրքն ունենար կրկնակի, եռակի ծավալ...

Ո. Ղազանյանի կերտած կերպարները, առեւ, իջած լինեն մեր հոշակավոր եղուցից, առաջադեպական ինչ-որ բան կա նրանցից յուրաքանչյուրի մեջ, չի նշելով մեկը մյուսի կրկնությունը: Ընդհանուր նրանց անդադրելի Ոգին է:

Գժվար է նախադասությունը սալ դասավանդներից որքան մեկին, բոլորի սուրբից ծնունդ է կորուսյալ երկրի այրող կարոսը:

Կա, սակայն, մի դասավանդ «Մեր տոններ», որով փակվում է գիրքը, դառ խորհրդանշականներին տեղի է տալիս, հնչում է հույժ արդիական, մանավանդ այսօր մեր կյանքի փառաբանական դոնը համայնադասակերի վրա:

«Աշխարհում յուրաքանչյուր ցեղ իր տոնն ունի, - գում է հեղինակը, - այն խորհրդանշական առարկան, իրը, երևույթը կամ կենդանին, որ սկզբից եւ ներքինում է ցեղի ճակատագրի աստղը՝ բարի կամ չար, վառվում կամ խամրած, սառը կամ սալ...»: Գժնողական կարոսագրի բերումով օժն է մեր ցեղի տոնը: Աւսարակը, որ բարձրացրել է հայ ցեղը իրեն իր Ոգու խորհրդանշի, ոչ մի ուժ կործանել չի կարող: «Եվ համկարծ որեւէից որեւէ մի քար արժեք ու մի ձեղձ բացվեց: Սուր ու սեւ մի անց: Եղիցից մի սուրայր լեզու Ես արձարակեց: Աղա զույգ խորամանկ ու նեղ աչիք խլրացին: Աղա զուլից սողաց դուրս եւ սեւ դարձրեց զայրվեց աւսարակի վրա: Աւսարակը երեւաց եւ ուր ուր էր միջի սաղալվեց»:

Տին, նրանից գեղագետին, ինչու չէ, նաեւ լեզվագետին, որը հիմնական է զգում բառի խոսքի հմայի: Տեղանիկ նկարագիրն այնքան տեսանելի ու Ես-առիելի է, որ անձանք մարդն անգամ հայտնվելով այդ տեղանում, կզնի իր անցնելի ժամկանները: Առավել զուլուր արտահայտչամիջոցը դասկերակերում է, գրական կերպարներ ստեղծելու կարողությունը, կերպարներ, որում ասես ժայռակուրի բառախաղակներ լինեն:

Ո. Ղազանյանը Ես ու կենդանություն է սվել հայրենի քաղաքներին, այնտեղ աղբյուր մարդկանց իրենց վաղեմի սովորությունով, ավանդույթներով, իրենց բառ ու բանով, իրենց հոգեբանությամբ, անհարաբարելի ոգու կարծրությամբ: Եվ այս ամենի կործանման կսկիծն անմիջականորեն կարողանում է փոխանցել ընթերցողին: Ո. Ղազանյանի գրչի ամենաբանակ հասկանիցը միջոց, հույզը, աղբյուրը բառաձեւերու կերտն է, բանձրացումը, հա-

«Հայրական ձեռագիր» գիրքն աղբյուր է աղիս մտրելու աղբյուրի իսկական արժեքները հորինվածությունից, օրհանդակ երեսալու հիվանդագին մարմնը՝ իսկական ներքինից, խրթնաբանությունը՝ դարձ ու վարակիչ խոսքից, գրական իսկական արժեքներից զանազանելու, արվեստի գործերի գնահատության կորված չափանիշները վերագնելու մասին: Աս չի վերաբերում միայն գրականությանը, վերաբերում է արվեստի մյուս բնագավառներին նույնպես:

«Մեծ ժառանգություն է բողել հայրս՝ անցյալն արյան հիշողությամբ տեսնելու ծիրը», խոստովանում է հեղինակը: Եվ Ո. Ղազանյանը կարողացել է անցյալը տեսնել այնքան վառ ու գունեղ, ինչպես անցյալի դեմքերի ակնաստեղծական: Եվ դա գրի մեծ արժանիքն է: Գիրքը գրված է հայրենասիրական գիտակցությամբ, բանաստեղծական ներքինով, հուզականությամբ, եւ ընկալվում է իրեն մի անբողջականություն, իրեն ողբերգական-հերոսական մի դոն, կամ մի ընդարձակ բանաստեղծություն, այնքան հարկավոր մեր այս օրերին, երբ Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը թե՛ն դանդաղ, բայց հաստատուն առաջընթաց հայել է կասարում աշխարհով մեկ: Ու թե՛ն գրում նկարագրված դեմքերը ասանկեցուցիչ են, հեղինակը խոր հավատ է ներշնչում ընթերցողին, որ այդ ճանաչումը վաղ թե ու կհաղթանակի, Կանգի ժամանակն անողորմաբար արդար է, ամեն ինչ հիշում է, ամեն ինչ հասուցում, որքան էլ բուրբ օրերինների ժառանգները ձգնեն եղածը չեղյալ համարել: Ասում են իսկական ստեղծագործությունները հնարավոր չէ դասվել առօրյա գործածական բառերով, հարկ է զգալ մարմնի բջիջներով՝ իմանալու խորհուրդն այդ գործի: Ի դեպ, այդպես է ընկալել գրի մեծավորող-նկարիչը՝ Նիկոլայ Մաունկյանը, ստեղծելով գրի բովանդակությանը հարազատ տղայունիչ ձեւավորում:

Հայոց ցեղասպանության բնայով Ես գրեք են գրվել հայ եւ այլազգի դասաբանների ու գրողների գրվել, գրվել են եւ խորհրդային վարչակարգի սարհներին, երբ այդ բնան ղիվանագիտության հարկադրանով փակվանի

ԳԵՒՐԳ ԱՐԱՅՅԱՆ

Հայաստան

«Արմենտել» հայաստան է մրցույթ հնչողակցի սեխնուղիաների գլխավոր սնորհության ծառայությունների ներհիշյալ թափուր աշխատանքների համար

- Որակի մենեջեր
- Տվյալների անվանական մենեջեր
- Նախագծի մենեջեր

Մրցույթի մասնակցելու ցանկացողների համար անհրաժեշտ տահանջներն են՝

- Բարձրագույն կրթություն (բակալավր կամ մագիստր)
- Համադասասխան աշխատանքի փորձ
- Աշխատանքի կազմակերպման ունակություն
- Հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն լեզուների գերազանց իմացություն

Մանրամասն տեղեկություններ կարելի է ստանալ www.armentel.com էջի «ԱՇԽԱՏԱՆՔ» ենթաբաժնում:

Մրցույթի մասնակցելու ցանկացողները մինչև սեպտեմբերի 25-ը կարող են անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնել «Արմենտել» կայքերի վարչություն, Երևան, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 616 սենյակ:

ՀԱՄԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 17.09.2003 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման և վաճառի հետևյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառ
USD	1	ԱՄՆ դոլար	567.13	561.50	572.80
EUR	1	Եվրո	637.17	633.30	641.00
RUR	1	ռուս. ռուբլի	18.47	17.40	19.60

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Բաց Բժշկական Ակումբ» հասարակական կազմակերպությունը իրականացրել է ղեկավարող կողմից երաշխավորված անվճար թուփազանցության ու սոցիալական վերաբերյալ ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված որոշումների նկատմամբ բողոքի արձագանքները՝ ազգաբնակչությանը ծանոթացնելու նպատակով:

Բողոք փառաբանները - հասարակական կազմակերպությունները կարող են անվճար ձեռք բերել այն հետևյալ հասցեով՝ Զախյան 5/1, Բժշկական Գենետիկայի Կենտրոն, 1 հարկ 10.00-15.00 Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 544-367

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայաստանում է մրցույթ Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանում սովորելու կրթաբաժնի համար:

Անհրաժեշտ է.

- լինել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի,
- դրոշմ ավարտած լինել մինչև մյուս տարվա օգոստոսը,
- չլինել բարձրագույն ուսումնական հաստատության ուսանող:

Չորս տարի սովորելուց հետո համալսարանը շնորհում է բակալավրի ասիան հետևյալ մասնագիտություններով՝ ամերիկագիտություն, քիմիայի կառավարում, ինժեներական, սոցիալական գիտություն, անգլերեն լեզու, եվրոպագիտություն, դաստիարակում, ժուռնալիստիկա/զանգվածային հաղորդակցություն, մաթեմատիկա, քաղաքագիտություն/միջազգային հարաբերություններ:

Դիմումները ընդունվում են մինչև ա/թ դեկտեմբերի 12-ը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների և դիմումների համար դիմել՝ ԲՀԻՕՀՀՄ հետևյալ հասցեով՝ Երևան, Պուլկինի 1, ք. 2, հեռ. 542119, 541719, 543901 www.osiam.am, e-mail: panalda@osi.am

BRITISH COUNCIL Հայաստան

The British Council Distance Learning Scholarships 2004/2005

Distance Learning Scholarships are offered by the British Council and cover the costs of registration and one main course of study in the selected University for the first year of study. They are awarded on a competitive basis for advanced study in the fields of:

- Capacity Building in Civic Governance
- Human Rights
- Public Administration
- Law
- Journalism
- Social Sciences
- International Relations and Diplomatic Studies
- Environment
- Tourism
- Financial Management
- Public Health
- Arts, Arts Management
- English Literature, Linguistics
- Education

Qualifications Applicants:

- ◆ must have been born after 1 September 1965
- ◆ must be citizens of Armenia and should have resided in Armenia for the last two years

How to Apply

- ◆ All applicants must apply to UK institutions of higher education of their choice directly.
- ◆ British Council resource centre will assist in the choice of a UK higher education institution.
- ◆ Only applicants who have been accepted by their chosen UK higher education institution will be considered.
- ◆ Applicants with disabilities will be given priority provided they fulfill all other requirements.
- ◆ Applicants should be committed to covering all additional costs not covered by the scholarship.
- ◆ Two references (not more than six months old), photocopies of diplomas and transcripts of marks must be submitted with the application. Two copies of the documents must be submitted.
- ◆ Applicants should explain how their studies could contribute to positive change in Armenia (for example to advance good governance, democracy or the market economy.)
- ◆ Applications must be received by 6 P.M. on 2 March 2004.

Selection Process

Applications will be reviewed and shortlist will be drawn up by 17 April 2004. Incomplete and late applications will not be considered. It is the applicant's responsibility to ensure that the application is complete. Those who are successful will be invited for interviews between 20-25 April.

Candidates must be available for interviews in Yerevan. The final results will be announced by the end of May 2004. Successful applicants will be informed in writing.

For further information and an application form please contact Ani Muradyan, Projects Officer, at the above address. Opening hours: 1300 - 1700 from Monday to Friday

Further information is also available on the following sites:

About UK Universities <http://www.webmaster.bham.ac.uk/ukwww.html>

About Courses <http://www.prospects.csu.ac.uk/student/pgdir/international/index.htm>

AED Academy for Educational Development

JOB OPENING IMMEDIATE FILLING

The Academy for Educational Development (AED) Yerevan office announces a job opening for the position of Program Specialist for health sector programs.

AED is a contractor organization to USAID administering the Participant Training Program. AED has been in Armenia since 1994, implementing USAID-funded short- and long-term training and human capacity development programs in different areas of economic reform, civil society development and social and health care system reform.

The Program Specialist will work on human capacity development in the area of health care system. It is a very interesting, challenging and dynamic full-time job with AED/Armenia office.

Qualifications Required:

- Master's Degree in Health
- At least 3 years of practical experience in helping to develop human capacity in the area of health care
- Excellent knowledge of Armenian, English and Russian languages
- Excellent computer skills
- Excellent interpersonal and communication skills
- Ability to work under pressure

To apply, please submit your CV and a cover letter to Ms. Anoush Yedigaryan, Country Director, AED/Armenia by 5:00 PM on Wednesday, October 1, 2003. Only short listed applicants will be contacted.

10 Aygedzor Street, Yerevan 375019, Armenia
Ph: (3741) 22-10-48; 22-56-36; 26-69-36
FA (3741) 27-56-86 Email: aed@arminco.com

BRITISH COUNCIL Հայաստան

The British Chevening Scholarships 2004/2005

Chevening Scholarships are offered by the Foreign and Commonwealth Office and cover the costs of study (including living expenses and international flights) in Britain from 3 to 12 months. They are awarded on a competitive basis for advanced study in the fields of:

- Capacity Building in Civic Governance
- Human Rights
- Public Administration
- Law
- Journalism
- International Relations and Diplomatic Studies
- Defence Diplomacy
- Environment
- Tourism
- Financial Management

Qualifications Applicants:

- ◆ must have been born after 1 September 1969
- ◆ must be citizens of Armenia and should have resided in Armenia for the last two years
- ◆ should already hold a higher education diploma
- ◆ should have had at least two years work experience in their selected field of study.

How to Apply

- ◆ All applications must be made on the official application form. Two references (not more than six months old), photocopies of diplomas and transcripts of marks must be submitted with the application. Two copies of the application form and all supporting documents must be submitted.
- ◆ Applicants should explain how their studies could contribute to positive change in Armenia (for example to advance good governance, democracy or the market economy.)
- ◆ Applications must be received by 6 P.M. on 2 November 2003.

Selection Process

Application forms will be reviewed and a shortlist will be drawn up by 17 November 2003. Incomplete forms will not be considered. It is the applicant's responsibility to ensure that the application is complete. Those who are successful will be invited for interviews between 19-21 November. Shortlisted candidates will be asked to take a formal English language test (IELTS) on 13 December 2003.

Candidates must be available for interviews in Yerevan. The final results will be announced by the end of January 2004. Successful applicants will be given a list of three universities to choose from.

For further information and an application form please contact Ani Muradyan, Projects Officer, at the above address. Opening hours: 1300 - 1700 from Monday to Friday

Further information is also available on the following sites:

About Chevening Scholarships <http://www.britishcouncil.am> <http://www.britishcouncil.org> <http://www.chevening.com>

About UK Universities <http://www.webmaster.bham.ac.uk/ukwww.html>

About Courses <http://www.prospects.csu.ac.uk/student/pgdir/international/index.htm>

You can download an application form from these websites <http://www.britishcouncil.org/chevening/index.htm> <http://www.britishcouncil.am>

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սեր բերում անվճար հայաստանյան հրատարակչության գանկություն ունեցողներին խնդրում են դարձնել գրավոր ներկայացնել խնդրարձան սնորհությունը: Հասցեն՝ Հանրապետության 47:

- Վաճառվում է Մ. Խորենացու 3-րդ նրբ. տուն 17, քանակի 2 սենյակ 33.2 մ, օժանդակ կառույց 32 մ, առանց միջնորդի: Գինը՝ 75000000 դրամ: Հեռ.՝ 63-88-93:
- Գզննման PETROF 115 մոդելի դաշնամուր: Հեռ.՝ 533051:
- Տրվում է վարձով 2 սենյականոց բնակարան Կոմիտաս քաղաքում: Վարձը՝ 180 դրամ: Հեռ.՝ 23-35-04:
- Վաճառվում է հողատարած (Խառնար է արտարժույթի համար) 1200 մ, հասցեն՝ Լուսավորչի, 4-րդ փ. 30 տուն: Տուն 4 սեն. 1 հարկում, (ողակազանով, ծառերով, ավտոմեքանակով): Հեռ.՝ 54-21-94, 8-98 (էջիկ):
- Վաճառվում է տուր տուրայով «Հայկա» կարի մեքենա էլ. արժեքով: Գինը՝ 100 դրամ:
- Վաճառվում է BMW 520 ավտոմեքենայի հետևանապի տահեստանստեր աս Էժան գնով: Հեռ.՝ 53-36-07:
- Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան Արարատ փողոցում, 9/5 հարկ, արևոտ, ջրնակեցված, առանց միջնորդի: Լախնական գինը՝ 23.000 դրամ: Հեռ.՝ 63-70-69:
- Բուժում են մաշկային հիվանդություններ փորձագ. ներքինի, այրվածներ և այլն. նաեւ աստիկոս: Հեռ.՝ 27-44-28 (աշխ.), Գայիկ:
- Ծնունդ են հովանավորներ իմ բանաստեղծությունների հրատարակման և իրացման համար: Բանաստեղծությունների ժանրը լիրիկական է: Ունեմ 2 ժողովածու «Ամենուց երգեր» և «Երգեր ու երգեր»: Հեռ.՝ 77-78-05, Հայկ Դիլբարյան: